

dimarts, 10 de març de 2020

El concepte de Profiguració de Fidel Molina, per Eulàlia Solé

"Profiguració, un neologisme adient", per Eulàlia Solé

En una investigació realitzada per en Fidel Molina a l'illa de Rapa Nui, el catedràtic de Sociologia de la Universitat de Lleida introdueix un nou concepte, el de Profiguració. Emprant una metodologia basada en entrevistes en profunditat i relats biogràfics d'autòctons, ha pogut observar una aposta clara per la innovació social articulada de forma intergeneracional, intercultural, tecnològica i política que l'ha conduït a aquest neologisme.

Tot tenint present la classificació establerta per Margaret Mead identificant tres tipus de societat: a) de cultura postfigurativa que tendeix a reproduir la de sempre, b) de cultura cofigurativa amb una relació entre la tradició i la tècnica i expertesa, c) cultura prefigurativa en què s'aprèn en especial dels joves, que són els que faciliten informació, educativa amb la d'ensenyar a aprendre de forma dialògica.

per a Molina la idea Profigurativa uneix la voluntat educativa amb la d'ensenyar a aprendre de forma dialògica.

L'illa es veu amenaçada per una globalització homogeneïtzadora front la qual ha de defensar la seva identitat, la pervivència cultural i la sostenibilitat ambiental. A la investigació es realitzen quatre entrevistes i es reproduïxen relats.

Les 36 famílies autòctones que viuen a l'illa expressen tantes preocupacions com iniciatives. "Per a mi, quan un nen mixt no parla rapa nui no és rapa nui", manifesta un entrevistat. Amb aquesta perspectiva, es desenvolupen activitats per fomentar la llengua entre les criatures, a la vegada que es convoquen projectes per impulsar la petita agricultura, així com per regular l'accés a l'illa en un intent de protegir el medi ambient. De fet, es tem que l'excés de turisme provoqui un col·lapse tant ambiental com cultural. Escombraries en demesia, escàs respecte vers el lloc i la seva gent, gentrificació i expulsió dels llogarencs.

Es pot entendre la reivindicació d'identitat i cultural de Rapa Nui com a innovació social?, es pregunta l'investigador. Una pregunta clau que, davant el perill d'una globalització salvatge, fa referència a accions "glocals" entre generacions dirigides a impulsar una "alterglobalització". És la interculturalitat entesa com un diàleg igualitari que sobrepassa la tolerància i el mer reconeixement, que supera les desigualtats humanes i socials dins les relacions asimètriques de poder. En aquest sentit s'ha encunyat l'expressió Profigurativa, relativa a una socialització conjunta, col·laborativa, dialògica, intergeneracional i no jerarquizada a l'encalç de la figuració.

Les conclusions demostren per a Rapa Nui -essent alhora extrapolables de forma contextualitzada-, la importància de la innovació social en el marc institucional holístic que contempla Molina: polític, cultural, educatiu, econòmic, mediambiental. En un marc que, a fi de comptes, és també alterglobalitzador.

Entrevista completa: [Associació Catalana de Sociologia](https://acs.llocs.iec.cat/2019/12/30/el-concepte-de-profiguracio-de-fidel-molina-per-eulalia-sole/) [
<https://acs.llocs.iec.cat/2019/12/30/el-concepte-de-profiguracio-de-fidel-molina-per-eulalia-sole/>]